

PRIROČNIK ZA UPORABO ZNAMKE ZELENI KRAS

RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.

Prečna ulica 1

6257 Pivka

December, 2009

KAZALO

1. UVODNO	3
1.1 Namen priročnika za uporabo znamke Zeleni kras	3
1.2 Uporaba priročnika za uporabo znamke Zeleni kras	3
2. IDENTITETA ZNAMKE ZELENEGA KRASA	5
2.1 Formula znamke	5
2.2 Zgodba znamke	6
3. VIZUALIZACIJA ZNAMKE ZELENİ KRAS	7
3.1 Ime Zeleni kras	7
3.2 Logotip	8
3.3 Slogan	9
4. UPORABA ZNAMKE ZELENİ KRAS	10
4.1 Ključne besedne zveze	10
4.2 Ključna sporočila	10
4.3 Vizualne usmeritve	11
4.4 Uporaba materialov	11
4.5 Uporaba znamke Zeleni kras v povezavi z drugimi znamkami (arhitektura znamke Zeleni kras)	11
4.5.1 Uporaba znamke Zeleni kras na lastnih promocijskih materialih	11
4.5.2 Uporaba znamke Zeleni kras na drugih promocijskih materialih (na katere se dodaja Zeleni kras)	12
4.5.3 Uporaba znamke Zeleni kras na produktih, ki želijo uporabljati znamko Zeleni kras	13
4.5.4 Uporaba znamke Zeleni kras pri označevanju različnih zanimivosti in različnih objektov na geografskem območju znamke Zeleni kras	14
5. PRIDOBIVANJE PRAVICE DO UPORABE IN NADZOR UPORABE ZNAMKE ZELENİ KRAS	15
5.1 Pridobivanje pravice do uporabe znamke Zeleni kras	15
5.2 Nadzor uporabe in odvzem pravice do uporabe znamke Zeleni kras	16
6. POSEBNOSTI UPORABE ZNAMKE ZELENİ KRAS	17
6.1 Obseg uporabe znamke Zeleni kras	17
6.2 Posebnosti označevanja	18
6.3 Posebnosti uporabe imena Zeleni kras	19

1. UVODNO

1.1 Namen priročnika za uporabo znamke Zeleni kras

Priročnik za uporabo znamke Zeleni kras prikazuje identiteto znamke Zeleni kras in daje nekatere osnovne smernice za uporabo znamke Zeleni kras. V okviru Priročnika najdete:

- Identiteto znamke Zeleni kras
- Osnovne vizualne elemente znamke Zeleni kras
- Načini uporabe znamke Zeleni kras
- Proces pridobitve pravice do uporabe znamke Zeleni kras
- Proces nadziranja in možnosti odvzema pravice do uporabe znamke Zeleni kras

Priročnik je namenjen vsem prebivalcem geografskega območja znamke Zeleni kras, predvsem pa kmetijam, čebelarjem in različnim gospodarskim subjektom, ki promovirajo in prodajajo izdelke ali storitve z geografskega območja znamke Zeleni kras. Namenjen je tudi netržnim subjektom (občine, društva, druge netržne organizacije in inštitucije), ki promovirajo geografsko območje znamke Zeleni kras.

Namen Priročnika je prikazati pogoje in načine uporabe znamke Zeleni kras. Priročnik je tako navodilo za uporabo, saj opisuje vsebino znamke, daje usmeritve pri snovanju vsebin komunikacijskih in trženjskih aktivnosti, definira način povezovanja znamke z drugimi znamkami in definira način podeljevanja/pridobivanja in nadziranja pravice do uporabe znamke Zeleni kras.

1.2 Uporaba priročnika za uporabo znamke Zeleni kras

Prvi del Priročnika opisuje vsebino in vizualno podobo znamke Zeleni kras. Drugi del opisuje način uporabe znamke Zeleni kras, vključno s ključnimi sporočili, vizualnimi smernicami, povezovanjem z drugimi znamkami in načinom pridobivanja pravice do uporabe znamke.

Za različne uporabnike so zanimivi različni deli Priročnika, pri čemer se največje razlike pojavljajo pri vsebini uporabe znamke (ključna sporočila) in pri različni uporabi logotipa Zeleni kras, ki lahko nastopa samostojno ali v povezavi z drugimi logotipi. Vsebino znamke in uporabo logotipa mora uporabnik prirediti lastnim ciljem in potrebam, pri tem pa upoštevati pravila zapisana v Pravidniku o uporabi znamke Zeleni kras.

Pri pridobivanju pravice do uporabe znamke Zeleni kras, definiranju komunikacijskih in trženjskih vsebin, uporabi vizualnih materialov znamke in vseh drugih načinov uporabe znamke Zeleni kras se mora poleg Priročnika za uporabo znamke Zeleni kras uporabljati in upoštevati tudi:

- Priročnik celostne grafične podobe znamke Zeleni kras,
- Pravilnik o uporabi znamke Zeleni kras,
- Obrazec za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras (za pravne in fizične osebe).
- Obrazec za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras (za kmetije/čebelarje).
- Prošnjo za pridobitev soglasja za uporabo znamke Zeleni kras

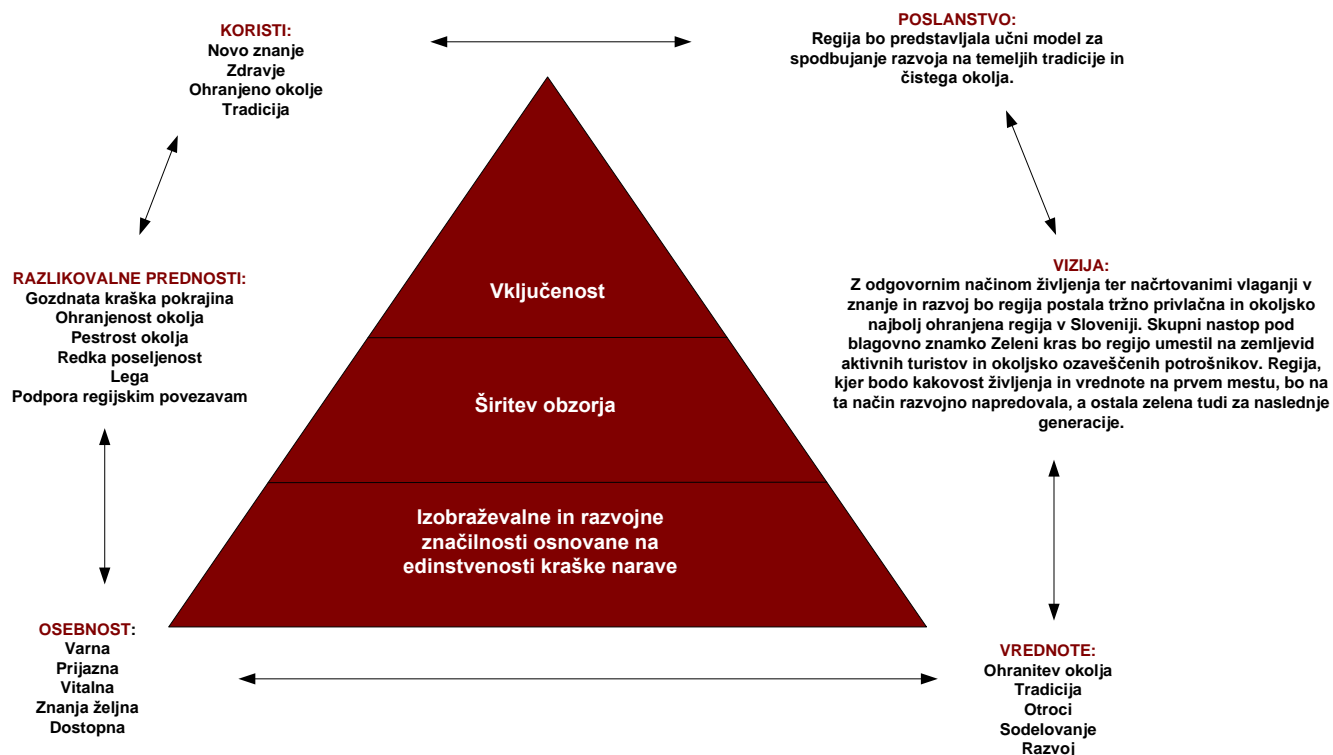
2. IDENTITETA ZNAMKE ZELENEGA KRASA

2.1 Formula znamke

Formula znamke skupaj z zgodbo znamke definira identiteto znamke. Znamka se uporablja za trženje ponujane, za diferenciacijo ponujane od konkurenčne ponudbe in za usmerjanje vseh aktivnosti, ki jih lastnik ponujane izvaja.

Identiteta znamke predstavlja okvir za uporabo znamke Zeleni kras in njenih vizualnih elementov (logotipa in drugih elementov). Znamka pomeni podlago za komunikacijo in trženje vseh produktov in storitev povezanih z znamko Zeleni kras in njenimi posameznimi elementi. Vsebina znamke predstavlja vodilo pri oblikovanju izgleda in vsebin promocijskih materialov, pri definiranju komunikacijskih in prodajnih aktivnosti, pri oblikovanju vsebin komunikacijskih in prodajnih aktivnosti ter pri načrtovanju nadaljnjega razvoja produktov.

Slika 1: Formula znamke

2.2 Zgodba znamke

Zgodba znamke služi kot pomoč in usmerjevalec pri zasnovi vsebin za promocijske materiale Zelenega krasa in različnih produktov in storitev, ki uporabljajo znamko Zeleni kras. Hkrati zgodba služi kot vodilo tudi za druge komunikacijske in prodajne aktivnosti povezane z znamko Zeleni kras (promocija tržnih in netržnih subjektov v regiji itd.).

Zgodba se glasi:

Prebivalci Zelenega krasa smo se odločili in odločno korakamo drugačno pot, eden drugemu pomagamo živeti bolje, v stiku z naravo, tradicijo in samim sabo.

Zeleni kras zaznamujejo spreminjajoče se barve gozda, saj gozd zajema več kot polovico regije. Stalnica so tudi številni kraški pojavi, od tipičnih kraških jam, presihajočih jezer do vrtač in mnogih drugih, katerih mnoštvo predstavlja le eno izmed ravni pestrosti naše dežele. Le-to ustvarjajo tudi biotska pestrost, zgodovinski razvoj, ki ga je narekovala prometna lega ter številne gospodarske in civilne iniciative na področju regije. Kljub nenehnim dražljajem, ki jih v regiji ustvarjajo ti raznoliki elementi, se Zeleni kras presenetljivo malo spreminja v značaju svojih prebivalcev ter naseljenosti, ki ostaja redkejša kot drugje v Sloveniji. Prav tako ti dražljaji niso vplivali na stanje naravnega okolja in ne smejo tudi v prihodnosti.

V prihodnosti bomo prebivalci Zelenega krasa s podporo zainteresiranih izven regije ohranili zdravo in okolju prijazno območje. Svojo tradicijo na področju obrtništva, kmetijstva, podjetništva, kulture, znanosti in drugje bomo z izvajanjem razvojnih in izobraževalnih projektov nadgradili ter tako ustvarjali dodano vrednost, ki se bo vlagala v ohranitev naših vrednot – zdravo okolje, tradicija, otroci, napredek in sodelovanje. S sodelovanjem prebivalcev regije bomo dosegli status vzora razvoja na temeljih aktivnosti, ki bodo ohranile okolje in tradicijo.

Koristi od tovrstnega razvoja regije bodo čutili tako prebivalci regije kot tisti, ki se bodo odločili v regiji izvajati svojo dejavnost. Prebivalci regije bodo živeli v ohranjenem okolju pristno, v skladu s stoletno kulturo območja, ki mu pravijo dom. Nova znanja in spoznanja bodo koristila tudi ostalim deležnikom – z njimi bodo v regiji ali zunaj nje ustvarjali dodano vrednost zase, za svoje stranke ali soljudi. Temeljna izkušnja Zelenega krasa temelji prav na novem znanju in novih spoznanjih, ki jih bo regija spodbujala in omogočala z izvajanjem razvojnih in izobraževalnih projektov – regija bo odprla oči in sporočala prebivalcem in obiskovalcem, da je napredek mogoče doseči na način, ki je v skladu z našimi vrednotami in ne ogroža osnovnih danosti območja.

Zeleni kras je in bo ostal vitalen in varen. S svojo lego in usmerjenim izvajanjem marketinških aktivnosti bo ostal dostopen za vse, ki bi radi spoznali drugačen model modernega življenja. Z vključevanjem različnih deležnikov v družbene, gospodarske, kulturne, športne in znanstvene aktivnosti na ravni celotne regije, bo Zeleni kras razvijal nova znanja in dognanja. Z našo skupno odločno podporo razvojnim in izobraževalnim aktivnostim bomo na podlagi naše bogate tradicije ohranili zeleni del krasa tak, kot ga poznamo že stoletja – varen in neokrnjen prostor za kaljenje

novega, ki bo omogočilo nadaljevanje jedra obstoječega. Tako želimo živeti. Želite začutiti in deliti naš življenjski stil tudi vi?

3. VIZUALIZACIJA ZNAMKE ZELENİ KRAS

Znamko Zeleni kras vizualno prikazuje celostna grafična podoba znamke Zeleni kras. Celostna grafična podoba znamke (CGP) se nanaša na njegovo poimenovanje, logotip in slogan ter številne druge vizualne elemente, ki so potrebni za komuniciranje znamke v vsakodnevni aktivnostih. V pričujočem dokumentu prikazujemo ime, logotip in slogan. Natančna navodila za uporabo vizualnih elementov znamke Zeleni kras oziroma celostne grafične podobe Zelenega krasa so podana v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, ki je dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si.

3.1 Ime Zeleni kras

Ime neposredno poudarja ključno značilnost pokrajine - zeleni kraški svet - torej kras, ki je zelen, kar ga naredi enkratnega v Sloveniji. Kras je pisan z malo začetnico, saj ne gre za lastno ime Kras, temveč za kraške značilnosti pokrajine. Z imenom združujemo in izkoriščamo tako značilnosti Notranjske kot tudi značilnosti kraške Primorske, torej področij, ki vplivata na celovito podobo in ponudbo geografskega območja znamke Zeleni kras.

Ime ima namen združevati in hkrati povečevati prepoznavnost geografskega območja znamke Zeleni kras in posledično ponudnikov storitev in produktov ter ljudi v območju znamke Zeleni kras.

Uporaba imena Zeleni kras je omejena s pravico do uporabe znamke, ki jo podeljuje skrbnik znamke. Pravica do uporabe znamke se lahko pridobi z vložitvijo primerne obrazca ali prošnje (proces opisan v 5. poglavju tega Priročnika in v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras). Zapis imena Zeleni kras (skupaj s primernimi črkovnimi skupinami, ki se jih uporablja) je določen v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, ki je dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si. Ker je uporaba imena in s tem povezanih črkovnih skupin dejansko uporaba določenih elementov znamke Zeleni kras, je le-ta podvržena pravilom zapisanih v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras, ki je dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si.

3.2 Logotip

Logotip prikazuje dvojnost imena (Zeleni kras) in prikazuje prepletanje kraškega sveta in zelene narave (notranjskega sveta). Logotip ima naslednje značilnosti:

- zelena barva je simbol narave, medtem ko je modra simbol razvoja (modrosti);
- "zeleni" notranjski del prikazujemo z zgornjo linijo, kras pa ponazarjamo preko motiva vode oziroma spodnjo modro črto;
- oblika predstavlja razgibanost geoloških pojavov oziroma kraške pojave, ki so rezultat delovanja vode.

Logotip poleg tega delno ohranja element neskončnosti kot vzdržljivosti in velikega potenciala trajnostnega razvoja, za katerega se je odločila regija. Logotip je drugačen od obstoječih in hitro zapomljiv.

Slika 2: Logotip Zeleni kras

Namen uporabe logotipa Zeleni kras je promocija geografskega območja znamke Zeleni kras in uporaba na izdelkih in storitvah, ki izhajajo z geografskega območja znamke Zeleni kras. Uporaba logotipa na izdelkih in v okvirih označevanja storitev iz regije ima predvsem namen povezovanja produktov ali storitev z geografskim območjem znamke Zeleni kras.

Uporaba logotipa Zeleni kras je omejena s pravico do uporabe znamke, ki jo podeljuje skrbnik znamke. Pravica do uporabe znamke se lahko pridobi z vložitvijo primerne obrazca ali prošnje (proces opisan v 5. poglavju tega Priročnika in v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras). Logotip se lahko uporablja samo v skladu z navodili v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, ki je dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si. Ker je uporaba logotipa dejansko uporaba znamke Zeleni kras, je podvržena tudi pravilom zapisanih v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras, ki je prav tako dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si.

3.3 Slogan

Slogan **ZaMisel prihodnosti** sporoča usmeritev v razvoj, usmeritev v prihodnost in inovacije. Zeleni kras spodbuja misli usmerjene v prihodnost. Zeleni kras je ZaMisel prihodnosti. Slogan izraža identiteto znamke, saj kaže na trajnostni razvoj in poudarja tudi pomembnost znanja, ki predstavlja eno od ključnih usmeritev in prednosti geografskega območja znamke Zeleni kras. Hkrati slogan poudarja, da je Zeleni kras ideja, ki je usmerjena v prihodnost in dolgoročno ustvarjanje višje kakovosti bivanja v regiji.

Slogan se sicer vedno uporablja v povezavi z znamko, vendar je vizualno samostojen, kar prikazuje slika spodaj.

Slika 3: Logotip Zeleni kras s sloganom

ZaMisel prihodnosti

Namen slogana je jasno komuniciranje usmerjenosti geografskega območja znamke Zeleni kras v trajnostni razvoj, inovacije in napredek na vseh področjih. Zaradi tega se lahko slogan uporablja tudi v različnih panogah.

Uporaba slogana je omejena in nadzorovana s strani skrbnika znamke, ki podeljuje pravico do uporabe znamke. Pravica do uporabe znamke se lahko pridobi z vložitvijo primerne obrazca ali prošnje (proces opisan v 5. poglavju tega Priročnika in v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras). Natančnejša navodila za uporabo slogana (v povezavi z logotipom) na različnih materialih so zapisana v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, ki je dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si. Uporaba slogana je del znamke Zeleni kras in je podvržena pravilom zapisanih v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras, ki je prav tako dostopen pri skrbniku znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si.

4. UPORABA ZNAMKE ZELENİ KRAS

Znamka Zeleni kras bo zaživela le, če bo (konsistentno) uporabljena s strani njenih uporabnikov. V ta namen so spodaj definirana nekatera pravila pri uporabi znamke Zeleni kras (ključna sporočila in vizualni usmeritve) in njenem povezovanju z ostalimi (pod)znamkami v regiji.

4.1 Ključne besedne zveze

Na krovni ravni se v vseh komunikacijah znamke uporabljata tržno ime regije »Zeleni kras¹« ter slogan »ZaMisel prihodnosti«. Ta elementa morata postati stalni elementi vseh komunikacij Zelenega krasa, hkrati pa morata biti prisotna na čim več komunikacijskih orodjih, ko se predstavlja Zeleni kras kot tržni subjekt ali ko se predstavljajo posamezni ponudniki z geografskega območja znamke Zeleni kras.

Poleg zgoraj omenjenih komunikacijskih stalnic je v komunikacijo in trženje območja Zeleni kras ter v komunikacijo in trženje produktov in storitev z geografskega območja znamke Zeleni kras smiselno v čim večji meri vključevati tudi naslednje besedne zveze:

- kraški pojavi v svoji zeleni podobi,
- okoljska naravnost / ohranitev okolja / trajnostni razvoj/okoljska učinkovitost,
- razvoj znanja in izobraževanja.

4.2 Ključna sporočila

Ključna sporočila služijo kot smernice pri komuniciranju in trženju geografskega območja znamke Zeleni kras ali trženju produktov in storitev različnih ponudnikov znotraj geografskega območja znamke Zeleni kras. Pri pripravi promocijskih materialov ter drugih komunikacijskih in trženjskih sredstev za te namene tako priporočamo uporabo naslednjih krovnih sporočil:

- Zeleni kras predstavlja zamisel okolju prijazne prihodnosti.
- Zeleni kras spodbuja aktivno sodelovanje prebivalcev pri uresničevanju okolju prijazne vizije.
- Zeleni kras spodbuja povezovanje na ravni regije za usklajeno in hitrejše doseganje razvojnih ciljev posameznikov.
- Zeleni kras ponuja okolju prijazne produkte.
- Zeleni kras v vseh svojih produktih spodbuja izobraževalno noto.
- Zeleni kras spodbuja ohranjanje tradicije geografskega območja.
- Zeleni kras spodbuja vključevanje tradicionalnih veščin in znanja v ponudbo produktov storitev.

---

¹ Uradno ime regije ostaja Notranjsko-kraška regija.

4.3 Vizualne usmeritve

Krovna vizualna pojavnost je določena v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, dodatno pa pri komuniciranju geografskega območja znamke Zeleni kras ter produktov in storitev iz le-tega območja svetujemo tudi uporabo naslednjih vizualnih elementov:

- Prikaz kraških pojavov, če mogoče z dodatkom zelene/ vode.
- Uporaba naravnih barv s kontrasti zelene in modre (Opomba: v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras so prikazani materiali na beli podlagi z namenom preglednejše predstavitve postavitve logotipa in drugih vizualnih elementov. Ob dejanski produkciji materialov naj se upošteva, da mora biti izgled materialov čim bolj naraven, kar pomeni, da ni nujno, da je npr. predpasnik snežno bel – lahko je uporabljena barva naravnega lanu, na drugi strani pa tudi povsem belega bombaža).
- Prikaz aktivnosti posameznikov (v gibanju, pri delu).
- Prikaz okolju prijaznih postopkov, tehnologij, aktivnosti, materialov.

4.4 Uporaba materialov

Za konsistentnost pojavnosti v skladu z identiteto znamke Zeleni kras se pri uporabi materialov priporoča:

- Uporaba naravi neškodljivih materialov (npr. recikliran papir pri brošurah, čim manjša uporaba plastike, izogibanje plastičnim materialom pri promocijskih materialih regije idr.).
- Uporaba lesa in izdelkov iz lesa (npr. zasnova promocijskih materialov iz regije, uporaba pri zasnovi stojnic, postavitvi sejmov itd.).
- Načelna neuporaba materialov, ki niso posneti/pridelani v regiji oz. uporaba regijskih produktov (npr. na novinarski konferenci, dogodkih se uporablja sadje in pecivo iz regije).
- Uporaba regijskih (turističnih) zmogljivosti (npr. pri organizaciji novinarskih konferenc, dogodkov itd.).

4.5 Uporaba znamke Zeleni kras v povezavi z drugimi znamkami (arhitektura znamke Zeleni kras)

4.5.1 Uporaba znamke Zeleni kras na lastnih promocijskih materialih

Pri materialih, ki jih pripravlja skrbnik znamke Zeleni kras oz. gre za materiale več ponudnikov znotraj geografskega območja znamke Zeleni kras (na istem materialu združena ponudba več ponudnikov znotraj geografskega območja znamke Zeleni kras), ima prednost podoba Zelenega

krasa po Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras. To pravilo se uporablja v primeru, da materiale financira skrbnik znamke Zeleni kras sam (lastna sredstva, občinska sredstva, sredstva ponudnikov) ali zunanji financer ne zahteva prednosti svoje lastne podobe na materialih. V kolikor je v takih primerih na materiale Zelenega krasa potrebno umeščati elemente podobe drugih znamk (npr. logotip znamke I feel Slovenia, Natura 2000 ali Postojnske jame itd.), ima glede na to pravilo prednost podoba Zelenega krasa, elementi drugih podob pa so umeščeni na materiale Zelenega krasa v skladu z njihovimi pravili (pravili, zapisanimi v njihovih priročnikih celostne grafične podobe) in pravili zapisanimi v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras.

V kolikor zunanji financerji² zahtevajo prednostno obravnavo svojih logotipov, imajo pravila za umeščanje podobe financerja na te materiale prednost pred podobo Zelenega krasa (npr. (so)financiranje s strani EU skladov določa pravila, kje se mora logotip financerja pojaviti). V tem primeru se logotip financerja umesti na material primarno, sekundarno pa se tja umesti logotip Zelenega krasa po navodilih, ki so zapisana v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras.

4.5.2 Uporaba znamke Zeleni kras na drugih promocijskih materialih (na katere se dodaja Zeleni kras)

Logotip Zeleni kras pa se lahko pojavlja tudi na promocijskih materialnih posameznih ponudnikov, ki so namenjeni promociji določenega produkta, storitve, inštitucije ali druge organizacije z geografskega območja znamke Zeleni kras. V kolikor se Zeleni kras pojavlja s svojo podobo na materialih občin, vladnih institucij, javnih in zasebnih organizacij ali gospodarskih subjektov, ima prednost podoba inštitucije, organizacije oz. gospodarskega subjekta, ki je lastnik materiala. Pri tem gre za subjekt, ki je zaprosil za uporabo znamke in tako pridobil pravico do uporabe znamke Zeleni kras na lastnih promocijskih materialih. V teh primerih lahko ta subjekt uporablja logotip in druge elemente znamke Zeleni kras za namene podkrepitve svoje podobe/trditve/ponudbe, vendar mora pri tem slediti pravilom zapisanih v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras in Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras (dokumenta sta dosegljiva pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si).

---

² Zunanji financerji so lahko posebne inštitucije, drugi pravni oziroma državni organi in tudi gospodarski subjekti.

4.5.3 Uporaba znamke Zeleni kras na produktih, ki želijo uporabljati znamko Zeleni kras

Znamka Zeleni kras se lahko uporablja tudi na produktih³ z geografskega območja znamke Zeleni kras. Uporaba znamke Zeleni kras se razlikuje glede na vrsto produkta in glede na moč oziroma obstoj lastne produktne znamke proizvajalca (ponudnika). Tako ločimo:

- Produkte, ki imajo lastno prepoznavno in močno znamko
- Produkte, ki nimajo lastne prepoznavne in dovolj močne znamke

Produkti, ki imajo lastno prepoznavno in močno znamko

Na geografskem območju znamke Zeleni kras podjetja in organizacije tržijo več produktov z lastno močno znamko. Ta podjetja in organizacije lahko poleg lastne znamke na produktih uporabljajo tudi znamko Zeleni kras. V takih primerih, kjer je znamka proizvajalca nosilna znamka, se na produktih uporablja nalepka ali obešanka Zelenega krasa. Produkt tako lahko obdrži svojo znamko in embalažo (podobo), poleg tega pa uporablja tudi znamko Zeleni kras in izkorišča koristi, ki jih le-ta prinaša.

Če želijo taka podjetja in organizacije poleg svoje lastne znamke uporabljati tudi znamko Zeleni kras, morajo pridobiti pravico do uporabe znamke Zeleni kras in izpolnjevati pogoje zapisane v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras (dokument je dosegljiv pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si).

Produkti, ki nimajo lastne prepoznavne in dovolj močne znamke

Za geografsko območje znamke Zeleni kras pa je značilno, da se na tem področju trži tudi veliko produktov brez znamke oziroma brez konsistentne lastne podobe. Tudi taki ponudniki lahko na svojih produktih uporabljajo znamko Zeleni kras in tako izkoriščajo koristi, ki jih ta prinaša. Ponudniki brez lastne znamke oziroma nekonsistentno podobo lahko znamko Zeleni kras uporabljajo na dva načina:

- Na produktih lahko uporabljajo obešanko ali nalepko Zelenega krasa, ki lahko dopolnjuje lastno podobo produkta oziroma obstoječe nalepke na produktu (ni nujno, da gre za lastne znamke).
- Na produktih lahko uporabljajo posebno embalažo Zelenega krasa, ki je bila pripravljena za različne produktne kategorije (te kategorije je možno dopolnjevati), in tako nadomestijo lastno podobo produkta oziroma lastne embalaže. Vrste embalaž Zelenega krasa in pravila njihove uporabe, ki jih morajo uporabniki strogo upoštevati, so zapisana v Priročniku celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, ki je dostopen pri skrbniku znamke in (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) in na spletni strani www.zelenikras.si.

---

³ Gre za fizične produkte, saj se uporaba znamke Zeleni kras na storitvah iz tega geografskega območja pokriva v okviru uporabe znamke na promocijskih materialih (ki promovirajo storitev).

Če želijo podjetja in organizacije poleg svoje lastne znamke na kakršenkoli način uporabljati tudi znamko Zeleni kras, morajo pridobiti pravico do uporabe znamke Zeleni kras in izpolnjevati pogoje zapisane v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras (dokument je dosegljiv pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si).

4.5.4 Uporaba znamke Zeleni kras pri označevanju različnih zanimivosti in različnih objektov na geografskem območju znamke Zeleni kras

Posebnost predstavlja tudi označevanje naravnih, kulturnih in drugih zanimivosti ter turističnih, kulturnih in drugih zanimivih in/ali pomembnih objektov na geografskem območju znamke Zeleni kras. Za označevanje teh zanimivosti in objektov lahko uporabljamo dva načina:

- Za označevanje lahko na obstoječe table ali objekte ob privolitvi lastnika in upravljavca table/objekta dodamo vizualni element znamke Zeleni kras. Pravica do uporabe znamke v ta namen mora biti pridobljena na podlagi vložitve primerne obrazca ali prošnje za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras (proces opisan v 5. poglavju tega Priročnika in v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras). Znamka Zeleni kras (oziroma njen vizualni element, to je logotip) se na označevalnih tablah vedno, razen v posebnih primerih, pojavlja v zgornjem desnem kotu. Logotip znamke Zeleni kras se mora vedno uporabljati na beli podlagi. V primeru, da logotipa Zeleni kras ne moremo namestiti v desni zgornji kot table, se logotip namesti na mesto, ki bo zagotavljalo, da logotip ne bo manjši, kot je najmanjša dovoljena velikost (22mm) in da ostali elementi table ne posegajo v izolacijski prostor logotipa. Primarna in/ali sekundarna postavitve vizualnega elementa znamke mora biti poleg tega vedno potrjena s strani skrbnika znamke in skladna s pravili Priročnika celostne grafične podobe znamke Zeleni kras (dokument je dosegljiv pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si) ter pravili, zapisanimi v okviru dokumenta Popis in koncept označitve turističnih zanimivosti in ponudbe Zelenega krasa.
- Za označevanje lahko uporabimo nov sistem označevanja, ki upošteva pravila celostne grafične podobe Zelenega krasa in tako nudi možnost poenotenja označitve celotne infrastrukture Zelenega krasa. Pravica do uporabe znamke v ta namen mora biti pridobljena na podlagi vložitve primerne obrazca ali prošnje za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras (proces opisan v 5. poglavju tega Priročnika in v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras). Pri uporabi novega sistema označevanja moramo upoštevati pravila Priročnika celostne grafične podobe znamke Zeleni kras (dokument je dosegljiv pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si), pravila v okviru dokumenta Popis in koncept označitve turističnih zanimivosti in ponudbe Zelenega krasa ter pravila v okviru priloge Označevanje lokalne infrastrukture Zeleni kras (dokumenti so dosegljivi pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si).

5. PRIDOBIVANJE PRAVICE DO UPORABE IN NADZOR UPORABE ZNAMKE ZELENİ KRAS

5.1 Pridobivanje pravice do uporabe znamke Zeleni kras

Pravico do uporabe znamke Zeleni kras se lahko dobi s pozitivno ocenjeno vlogo za uporabo znamke Zeleni kras. Pravico do uporabe znamke lahko pridobijo:

- javne institucije in nevladne organizacije z geografskega območja znamke,
- pravne ali fizične osebe, ki imajo svojo dejavnost registrirano in jo opravljajo na geografskem območju znamke v skladu z veljavno zakonodajo,
- pravne ali fizične osebe, ki imajo svojo dejavnost registrirano izven geografskega območja znamke, vendar jo opravljajo na geografskem območju znamke v skladu z veljavno zakonodajo ter
- kmetije/čebelarstva, ki na geografskem območju znamke opravljajo osnovno kmetijsko dejavnost ali imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji.

Pri odobritvi vlog pravnih in fizičnih oseb ter kmetij in čebelarjev bo skrbnik znamke upošteval Pravilnik o uporabi znamke Zeleni kras, pri odobritvi vlog javnih institucij in nevladnih organizacij z geografskega območja pa le izpolnitev Obrazca za pridobitev soglasja za uporabo znamke Zeleni kras. Občine, ki so del geografskega območja znamke Zeleni kras, so iz tega procesa izvzete. Skrbnik znamke jim bo avtomatično podelil pravico do uporabe znamke, občine se bodo morale udeležiti le izobraževanja o uporabi znamke Zeleni kras.

Za uporabo znamke Zeleni kras lahko zaprosi kmetija, čebelar, fizična ali pravna oseba, ki deluje ali ima registrirano dejavnost na geografskem območju Zeleni kras in ki je registrirana za dejavnost, za katero je registrirana znamka. Za uporabo znamke Zeleni kras lahko zaprosi tista javna inštitucija ali nevladna organizacija, ki deluje na geografskem območju Zelenega krasa. Natančni pogoji, kdo lahko pridobi pravico do uporabe znamke Zeleni kras, so za kmetije, čebelarje, pravne in fizične osebe definirani v Pravilniku za uporabo znamke Zeleni kras. Za javne institucije ali nevladne organizacije v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras niso zapisani posebni pogoji, vendar ima skrbnik znamke diskrecijsko pravico, da jim na podlagi vložene prošnje soglasja za uporabo znamke Zeleni kras ne izda, če presodi, da to ne bi bilo primerno (npr. da javna inštitucija ali nevladna organizacija ne ravna v skladu z znamko Zeleni kras). Občine z geografskega območja znamke Zeleni kras avtomatično pridobijo pravico do uporabe znamke Zeleni kras, se pa morajo udeležiti izobraževanja o uporabi znamke Zeleni kras.

Uporabo znamke Zeleni kras s strani upravičencev, katerim je bila podeljena pravica do uporabe znamke Zeleni kras, nadzoruje skrbnik znamke Zeleni kras. Skrbnik znamke Zeleni kras ima pravico, da odvzame pravico do uporabe znamke Zeleni kras upravičencu, ki krši pravila uporabe znamke Zeleni kras, ki so predstavljena v dokumentih, navedenih v nadaljevanju tega poglavja.

Pravica do uporabe znamke se podeli za obdobje dveh let od datuma odločbe, s katero je bila prosilcu podeljena pravica do uporabe znamke, vendar ne več kot za napovedano količino blaga oz. izdelkov, ki se bodo prodajali pod znamko. Izjema pri tem so samo občine, kjer je pravica časovno neomejena, v kolikor se ne krši pravil uporabe znamke.

V prehodnem obdobju do 31.12.2011 je pravica do uporabe znamke za upravičence do uporabe znamke brezplačna. Pred iztekom tega obdobja lahko Svet regije sprejme sklep o podaljšanju obdobja brezplačne uporabe znamke oz. sprejme cenik, po katerem se bodo obračunavali stroški upravljanja znamke.

Natančnejša navodila za oddajo ustreznega obrazca in postopki podeljevanja in odvzema pravice do uporabe znamke so zapisani v Pravilniku o uporabi znamke Zeleni kras in dokumentih, ki so povezani s pravilnikom (Priročnik za uporabo znamke Zeleni kras, Priročnik celostne grafične podobe znamke Zeleni kras, Obrazec za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras (za pravne in fizične osebe). Obrazec za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras (za kmetije/čebelarstva), Prošnja za pridobitev soglasja za uporabo znamke Zeleni kras).

Vsi navedeni dokumenti so dostopni pri skrbniku znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ali na spletni strani www.zelenikras.si.

5.2 Nadzor uporabe in odvzem pravice do uporabe znamke Zeleni kras

Za pregled obrazcev za uporabo znamke Zeleni kras je zadolžen skrbnik znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.), ki tudi podeljuje pravico do uporabe znamke Zeleni kras ter nadzoruje uporabo znamke Zeleni kras.

Skrbnik znamke Zeleni kras (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ima pravico preverjati uporabo znamke s strani uporabnikov ter od njih zahtevati ustrezna dokazila o uporabi znamke Zeleni kras.

Če skrbnik znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) ugotovi, da obstaja sum nepravilne uporabe, uporabniku najprej izda opozorilo, da naj v roku, ki ni daljši od 3 mesecev, kršitve odpravi. Če se kršitve ne odpravi, ima skrbnik znamke pravico odvzeti pravico do uporabe znamke Zeleni kras za obdobje najmanj 24 mesecev, v katerem uporabnik ne more ponovno zaprositi za pridobitev pravice do uporabe znamke Zeleni kras. Te odločitve uporabnik ne more izpodbijati. Po preteku tega obdobja lahko tak nekdanji upravičenec ponovno zaprosi za pridobitev pravice do uporabe znamke.

Po odvzemu pravice do uporabe znamke mora uporabnik umakniti vse označbe znamke z blaga in prekiniti reklamiranje takoj oziroma najkasneje v roku 8 dni od prejema sklepa skrbnika znamke. Če uporabnik znamke kljub odvzemu pravice do uporabe še naprej uporablja znamko Zeleni kras, lahko skrbnik znamke (RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.) proti njemu uporabi vsa razpoložljiva pravna sredstva.

6. POSEBNOSTI UPORABE ZNAMKE ZELENİ KRAS

6.1 Obseg uporabe znamke Zeleni kras

Znamka Zeleni kras je registrirana pri Uradu RS za intelektualno lastnino na dveh nivojih:

- Besedna zveza Zeleni kras
- Logotip Zeleni kras

Znamka Zeleni kras je na obeh nivojih (besedna zveza in logotip) registrirana za 20 kategorij, in sicer so te kategorije naslednje:

1. Pripravki za beljenje in druge snovi za pranje; pripravki za čiščenje, poliranje, razmaščevanje in brušenje; mila; parfumerijski izdelki, eterična olja, kozmetična sredstva, losioni za lase; sredstva za čiščenje zob.
2. Ročno orodje in naprave; noži, vilice in žlice; hladno orožje; brivniki.
3. Usnje in imitacije usnja, izdelki iz teh snovi, ki jih ne obsegajo drugi razredi; živalske kože; kovčki in potovalne torbe; dežniki, sončniki in sprehajalne palice; biči, konjska zaprega in sedlarski izdelki.
4. Pohištvo, ogledala, okviri; izdelki (ki jih ne obsegajo drugi razredi) iz lesa, plute, trsa, rogoza, vrbovega protja, roževine, kosti, slonovine, ribje kosti, želvovine, jantarja, biserne matice, morske pene in nadomestkov vseh teh snovi ali iz umetnih snovi.
5. Priprave ter posode za gospodinjstvo ali kuhinjo; glavniki in gobe; ščetke (razen čopičev); materiali za ščetkarstvo; čistilne priprave; jeklena volna; surovo ali delno obdelano steklo (razen stekla za gradbeništvo), steklenina, porcelan in fajansa, ki jih ne obsegajo drugi razredi.
6. Vrvi, vrvice, mreže, šotori, ponjave, jadra, vreče (ki jih ne obsegajo drugi razredi); tapetniški materiali za polnjenje (razen gume ali umetnih snovi); surovi tekstilni vlakneni materiali.
7. Tkanine in tekstilni proizvodi, ki jih ne obsegajo drugi razredi; pregrinjala za postelje in mize.
8. Oblačila, obutev, pokrivala.
9. Čipke in vezenine, trakovi in vezalke; gumbi, kaveljčki in ušesca, bucike in igle; umetno cvetje.
10. Igre, igrače; izdelki za gimnastiko in šport, ki jih ne obsegajo drugi razredi; okraski za novoletno jelko.

11. Meso, ribe, perutnina in divjačina; mesni ekstrakti; konzervirano, zamrznjeno, sušeno ter kuhano sadje in zelenjava; želeji, marmelade, kompoti; jajca, mleko in mlečni izdelki; jedilno olje in maščoba.
12. Kava, čaj, kakao, sladkor, riž, tapioka, sago, kavni nadomestki; moka in izdelki iz žitaric, kruh, pecivo in slaščice, sladoled; med, melasni sirup; kvas, pecilni prašek; sol, gorčica; kis, omake(začimba), začimbe; led.
13. Poljedelski, vrtnarski, gozdarski proizvodi in semensko zrnje, ki jih ne obsegajo drugi razredi; žive živali; sveže sadje in zelenjava; semena, naravne rastline in sveže cvetje; živalska krmila, slad.
14. Pivo; mineralne vode in sodavice ter druge brezalkoholne pijače; sadne pijače in sadni sokovi; sirupi in drugi pripravki za proizvodnjo pijač.
15. Alkoholne pijače (razen piva).
16. Prevoznništvo; pakiranje in skladiščenje blaga; organizacija potovanj.
17. Nudenje hrane in pijače; nudenje začasne nastanitve.
18. Papir, lapenka in izdelki iz teh snovi, ki jih ne obsegajo drugi razredi; tiskovine (izdelki tiskarn); knjigoveški material; fotografije; pisarniški material; lepila za pisarniški material ali za gospodinjstvo; potrebščine za umetnike; čopiči; pisalni stroji in pisarniški pribor (razen pohištva); material za učenje ali poučevanje (razen aparatov); zavijalni materiali iz umetnih snovi (ki jih ne obsegajo drugi razredi); tiskarske črke; klišeji.
19. Medicinske storitve; veterinarske storitve; higienska in lepotilna nega za ljudi in živali; poljedelske, vrtnarske in gozdarske storitve.
20. Izobraževanje; pouk; razvedrilo; športne in kulturne dejavnosti

6.2 Posebnosti označevanja

Pri uporabi znamke in opisovanju produktov moramo biti pri nekaterih kategorijah previdni na določene besedne zveze in pravila označevanja artiklov, ki so določena v pravilnikih za označevanje živil (predpakiranih in tistih, ki niso predpakirana).

- Znamke Zeleni kras ne smemo uporabljati za izdelke, ki ne izhajajo iz regije;
- Pri opisovanju izdelkov le-tem ne smemo pripisovati učinkov ali lastnosti, ki jih nima (npr. krompir Zeleni kras ne sme biti zdravilen);
- Pri opisovanju izdelkov ne smemo navajati, da ima živilo posebne značilnosti, če imajo take lastnosti vsa istovrstna živila (npr. vsi krompirji so naravni, saj so pridelani v naravi);
- Pri opisovanju je prepovedano pripisovati zdravilne lastnosti v smislu preprečevanja, zdravljenja ali ozdravljenja bolezni ljudi, ali opozarjati na take lastnosti;
- Pri označevanju je pri nepredpakiranih živilih treba navesti kraj porekla, če bi izpustitev tega podatka lahko zavedla potrošnika glede pravega izvora ali porekla živila.

6.3 Posebnosti uporabe imena Zeleni kras

Pri uporabi imena oziroma znamke Zeleni kras velja, da se pri uporabi upoštevati načelo podobnosti. To pomeni, da se zaščitene znamke oziroma besedne zveze in logotipa v zaščiteneh kategorijah brez predhodne avtorizacije skrbnika in/ali lastnika znamke ne sme uporabljati v nobeni podobni obliki, ki bi potrošnika lahko zavedla oziroma kakorkoli asociirala na znamko Zeleni kras. Za podobne besedne zveze Zeleni kras štejejo različne izpeljanke besedne zveze (produkt iz Zelenega krasa ipd.), različni načini zapisi besedne zveze Zeleni kras (npr.: Zeleni Kras ipd.), sklanjanja Zelenega krasa (npr.: Zelenega krasa, Zelenemu krasu ipd.) in druge podobnosti. Enako načelo velja tudi za uporabo logotipa, kjer velja načelo podobnosti na področju uporabe barv (npr.: ne sme se uporabljati enakih barv na podobnem logotipu) in na področju pojavnosti (npr.: ne sme se uporabljati podobnega ali enakega logotipa z drugimi barvami).

Ker skrbnik znamke Zeleni kras želi graditi svojo znamko, je konsistentna uporaba podobe in imena ključnega pomena. Zato je uporaba podobnih besednih zvez, vizualnih izpeljank in drugih različnih izpeljank znamke Zeleni kras prepovedana tako uporabnikom kot neuporabnikom znamke Zeleni kras. Upravičenci do uporabe znamke Zeleni kras morajo na vseh promocijskih materialih, produktih in storitvah z geografskega območja znamke Zeleni kras pri komunikaciji in trženju, vsaj v poimenovanju produkta oziroma naslovu materialov, uporabljati osnovno poimenovanje znamke, torej Zeleni kras (npr.: Mleko Zeleni kras, Pohajkovanja Zeleni kras, brošura Zeleni kras ipd.).